

“Les relacions humanes no són complicades, les fem complicades”

Maite Salord (Ciutadella de Menorca, 1965), publica a Proa la novel·la *La mort de l'ànima*, finalista del premi Sant Jordi. És professora de llengua i literatura catalanes d'institut i ha publicat diversos articles sobre literatura menorquina, narracions i novel·les juvenils.

—Una de les primeres coses que es veu del llibre és que voleu que el lector visqui les situacions descrites de manera intensa. Cada segon, cada detall, compta. Per donar un to dramàtic a la novel·la des de l'inici, abans de plantejar el drama?

—Sí. Jo dono molta importància al llenguatge. Les paraules han de tenir pes, consistència. S'han d'emportar el lector. Mercè Rodoreda ja ho deia: una novel·la són paraules. I la idea és que de la primera línia la novel·la atrapi el lector cap a una història que és dramàtica.

—I l'altre element seria l'enjòlit. Anuncieu que passarà una cosa grossa, sense donar pistes.

—Efectivament. La història engega amb un retorn i a partir d'aquest retorn es començaran a descobrir quins són els secrets d'una família, referents a les relacions entre els dos germans, i no serà fins al final, quan es puguin ajuntar totes les peces del trencaclosques, que se sabrà el que va passar.

—Per a la novel·lista, el que va passar no és finalment anecdòtic, és a dir, una excusa per fer el retrat d'una família?

—En darrer terme, la novel·la parla de les relacions entre les persones. I en aquest sentit he volgut deixar constància de la dificultat de les relacions, que funcionen amb enganyos, mitges veritats, secrets, etc. Són situacions condicionades per tota mena de sentiments com l'enveja, la gelosia, l'amor... En aquest sentit potser sí que és més important parlar de tot això, parlar d'aquesta manera de relacionar-nos que tenim les persones, que no del fet en si que permet explicar-ho tot.

—Heu creat, penseu, una família normal, en el sentit que és corrent, o preteníeu parlar de situacions extremes, excepcionals?

—La idea del retorn és un fet molt comú a moltes famílies. En aquest sentit no és un fet excepcional. La idea dels secrets

Maite Salord publica la novel·la *La mort de l'ànima*, finalista del premi Sant Jordi.

i dels silencis, pens que tampoc. I la incomunicació no és estranya en la relació entre pares i fills. És una inèrcia que segueixen molts: desconeixem qui tens al costat.

—Vau començar a escriure la novel·la quan la teníeu tota pensada?

—No. En vaig començar escrivint el proemi, que és el que tenia més clar. Tenia pensat un fil argumental, el dels germans, de manera que partint del present anés cap al passat, i un segon fil, situat al present, el del fill de la germana. Vaig decidir que fossin diferents els dos fils, amb dos narradors i dues formes de narrar. I al final se'm va fer necessari l'epíleg. Una segona persona narra la part del fill de la germana i a l'epíleg es descobreix qui és aquest narrador. I això és important perquè ajuda a tancar la relació entre els germans, quin camí han fet i en quina situació es troben al final de les seves vides. Ell diu que ha pogut tornar perquè ha estat molt feliç. No sé si ella ho pot dir.

—Tornant a l'estil, per intensificar-lo, escriviu frases estirades, sense que us faci por la redundància de termes i conceptes, no?

—Sí. Sobretot al principi. Es repeteixen moltes paraules i idees que són al cap del personatge. Sí, he volgut marcar aquesta intensificació a partir de la repetició.

—Aquest estil és intens perquè quedi clar que no feu novel·la juvenil?

—No. La novel·la és fruit de totes les altres.

—Una de les idees de la novel·la seria que la gent es troba més còmoda en l'oblit i en l'odi, aferrant-se a aquest tanca ment sense esforçar-se per trencar-lo?

—Sí. És la idea que les relacions entre les persones no és que siguin complicades, és que les fem complicades. La gent prefereix viure amb silencis abans de compartir. Aquesta forma de viure la realitat amagada en el fons és la que produeix infelicitat, la insatisfacció. Un dels aspectes més dramàtics de la novel·la és que els dos germans no arriben mai a parlar amb normalitat, sense recels, no tenen una conversa normal i senzilla.

Lluís Bonada